

Tantárgy neve: Egyetemes egyháztörténet 5	Kód: R034	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Church History 5		
A tanóra típusa: ea. és száma: 2		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag:</p> <p>A XIX–XX. század egyetemes egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulóit. Sajatítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p> <p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ébredési mozgalmak, a bel- és külmiszió nagyarányú kibontakozása a XIX. században, e terület nagy egyéniségei. 2. A német ajkú protestáns egyházak élete a XIX. században és a német teológiai gondolkodás a korban (a romantikus teológia, ortodox konfesszionizmus stb.). 3. Anglia és Skócia korabeli egyháztörténete. Észak Amerika protestáns egyházai és neoprotestantus közösségei a vizsgált korban. 4. A holland reformátusság a XIX. században és a századfordulón, különös tekintettel Abraham Kuyper munkásságára. 5. A római katolikus egyház a XIX. században: a pápaság szerepének a változása, az ultramontanizmus és a nemzeti katolikus mozgalmak, az I. vatikáni zsinat a századvég jelentős enciklikái. 6. Teológiai irányok a századfordulón (a vallásos szocialisták, a vallástörténeti iskola, a keresztyénség angol nyelvterületen a századfordulón). 7. Az I. világháború és egyháztörténeti vonatkozásai 8. Keresztyén egyházak a XX. századi totalitárius államrendszerekben: <ol style="list-style-type: none"> I. Az orosz ortodox egyház XX. századi történetének áttekintése II. A protestantizmus Németországban a két világháború közt és utána) 9. Az ökumenikus mozgalom kezdetei. Holland református egyházi fejlemények a XX. században. 10. A pápaság és a XX. századi háborús konfliktusok; A II. világháború. 11. Ökumené a kétpólusú világrendben; A római katolikus egyház és teológia a XX. században a II. vatikáni zsinatig. 12. Globális protestáns teológiai mozgalmak; Huszadik századi teológusportrék (Barth, Bultmann, Tillich, Bonhoeffer, Niebuhr, Schweizer, Pannenberg). <p>Kompetenciák:</p> <p>A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.</p>		

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Irodalom:

COLLIN, Jos: Egyháztörténelem, Hely nélkül: Iránytű Kiadó 1996. ISBN 963 9055 085

DIENES Dénes (szerk.), *A felvilágosodás és ami utána következett*, Sárospatak: Hernád Kiadó 2013 (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához, 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6) (ISBN 978-963-89817-3-8) (ISSN 1789-400x)

HEUSSI, Karl: Az egyháztörténet kézikönyve, Bp.: Osiris Kiadó 2000. ISBN 963 379 6865
ISSN 1416-6321

Ajánlott irodalom:

MEDGYESI László: A keresztyénség története az Egyesült Államokban, Bp.: Református Zsinati Iroda 2000. ISBN 963 8360 39 9 ISSN 0866-1030

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Baráth Béla Levente**, egyetemi docens, PhD, dr.habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): -